T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Eylül 2020

İÇERİK

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **27**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 8
7. DENETİM BULGULARI 8
8. EKLER 24

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek Ve Harcama Gerçekleşme Tablosu 3
Tablo 2:Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Gelir Tablosu 3

www.balioglu.net

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

AYBÜ: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

BAP: Bilimsel Araştırma Projeleri

EBYS: Elektronik Belge Yönetim Sistemi

MOSİP: Mali Otomasyon Sistemi Projesi

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

SOME: Siber Olaylara Müdahale Ekibi

TOKİ: Toplu Konut İdaresi Başkanlığı

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Geçici Kabulü Yapılan İşlemlere Ait Tutarların Varlık Hesaplarına Aktarılmaması

2. Kamu İdaresinin Hissedarı Olduğu Şirkete Ödediği Sermaye Payının Mali Tablolarda Yer Almaması

3. Döner Sermaye İşletmesinin Ödenmiş Sermaye Tutarının Üniversite Mali Tablolarında Takip Edilmemesi

4. Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

5. Üniversite İktisadi İşletmesi Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Bilançosunda Yer Almaması

www.balioglu.net

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Vadesi Bir Yılın Altına Düşen Kıdem Tazminatı Karşılıklarına İlişkin Gerekli Muhasebe Aktarımlarının Yapılmaması

2. Üniversiteye Tahsisli Hazine Taşınmazının Ticari Amaçla Kiraya Verilmesi

3. Bilimsel Araştırma Proje Koordinatörlüğünün 5018 Sayılı Kanunun Öngördüğü Yapı İçerisinde Yer Almaması

4. Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Verilmesi Gereken Ara ve Sonuç Raporlarının Zamanında Verilmemesi

5. Muhasebe Biriminde Vadesi Geçmiş Teminat Mektupları Bulunması

6. Üniversite Bilişim Sistemlerinin Mevzuata Uygun Olarak Çalıştırılmaması

7. Taşınmaz Kiralamalarının Mevzuata Uygun Muhasebeleştirilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130 uncu maddesine göre çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (AYBÜ), 14.07.2010 tarihinde kabul edilerek 21.07.2010 tarih ve 27648 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 6005 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesi ile Ankara'da kurulmuş olup, tüzel kişiliği haiz özel bütçeli bir kamu kurumudur. Kurumun ayrıca bir Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve kendi Yönetim Kurulu olan bir İktisadi İşletmesi bulunmaktadır.

Üniversite 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun "Yükseköğretim Kurumlarının Görevleri" başlıklı 12'nci maddesinde sayılan görevleri yerine getirmek üzere kurulmuş bir yükseköğretim kurumudur. Kurum anılan Yasa hükmünde sayılan görevleri yerine getirmek üzere aşağıdaki faaliyet alanlarında hizmet vermektedir:

www.balioglu.net

- Eğitim-Öğretim
- Araştırma
- Yönetişim, Yönetim Süreçleri ve İdari Hizmetler
- Toplumla ve Sektörlerle İlişkiler ve Uluslararası İlişkiler.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokullar, Enstitüler, Araştırma ve Uygulama Merkezleri ile Koordinatörlükler olan Üniversitenin idari yapısında ise Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Uygulama ve Araştırma Merkezi, İşletme Müdürlüğü, Genel Sekreterlik, 8 Daire Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliği ile diğer birimler bulunmaktadır.

AYBÜ'de 15 Fakülte, 5 Enstitü, 1 Yüksekokul, 3 Meslek Yüksekokulu, 1 Devlet Konservatuarı ve 28 Uygulama ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır.

2019 yılsonu itibariyle kurumda 1.172 akademik personel, 36 yabancı uyruklu akademik sözleşmeli personel, 326 idari personel ve 223 sürekli işçi görev yapmaktadır.

Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde;

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130 uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulu'nun görev alanı içerisinde Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi de bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yükseköğretim Denetleme Kurulu ise Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11 inci maddesiyle belirlenmiştir ve Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi de Kurulun üyesidir.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

1.3. Mali Yapı

Üniversite 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli "II sayılı Cetvel" de yer alan bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur. Kurum 5018 sayılı Kanun'un "Bütçe türleri ve kapsamı" başlıklı 12'nci maddesi çerçevesinde Merkezi Yönetim Bütçesi içerisinde yer almaktadır. Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Üniversitede ayrıca bir adet Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve kendi Yönetim Kurulu olan bir İktisadi İşletmesi bulunmaktadır.

Üniversitenin 2019 yılında bütçe ile verilen başlangıç ödeneği 198.909.000,00 TL'dir. Yıl içerisinde 48.084.966, 39 TL ödenek ekleme işlemi yapılmıştır. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 246.993.966,39 TL olmuştur. Bu tutarın 233.898.839,11 TL' si harcanmıştır. Bu durumda kullanılabilir bütçe ödeneğine göre bütçe gerçekleşme oranı % 94, 70'tir.

Bütçede 198.909.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 241.937.657, 32 TL gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleşme oranı %121, 63 olmuştur.

Üniversitenin 2019 yılı mali tablolarına göre gider gerçekleşme durumu aşağıda tabloda gösterilmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 1: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek Ve Harcama Gerçekleşme Tablosu

Gider Ekonomik Kod	Giderin Türü	Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Harcama (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01	Personel Giderleri	144.615.000	157.228.271	156.673.896	99,65
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet P. Giderleri	21.348.000	23.533.287	23.525.670	99,97
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.953.000	28.817.121	26.331.873	91,38
05	Cari Transferler	4.493.000	5.120.600	4.921.713	96,12
06	Sermaye Giderleri	23.500.000	32.294.688	22.445.687	69,50
Toplam		**198.909.000,00**	**246.993.966,39**	**233.898.839,11**	**94,70**

Üniversitenin 2019 yılı mali tablolarına göre gelir gerçekleşme durumu aşağıda tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2:Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Gelir Tablosu

Gelir Ekonomik Kod	Gelirin Türü	Başlangıç Ödeneği (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	651.000,00	30.921.958,59	4749,92
04	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	197.270.000,00	204.832.700,00	103,83
05	Diğer Gelirler	988.000,00	6.182.998,73	625,81

	Toplam	**198.909.000,00**	**241.937.657,32**	**121,63**

Kurumun 2019 yılı gerçekleşen faaliyet gelirleri toplamı 270.951.140,84 TL, faaliyet giderleri toplamı ise 310.445.138,13 TL olup dönem olumsuz faaliyet sonucu 39.493.997,29 TL'dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Özel bütçeli bir kurum olan Üniversitede kullanılan muhasebe sistemi, Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebe Sistemidir. Muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 539'uncu maddesinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

Üniversitenin mali raporlama sürecine ilişkin hükümler 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda yer almaktadır. İlgili Kanun hükümlerine göre üst yönetici ve bütçeyle ödenek tahsisi yapılan her bir harcama birimi, hesap verme sorumlulukları çerçevesinde her yıl faaliyet raporlarını düzenlemektedirler. Üst yönetici birimlerce hazırlanan birim faaliyet raporları dikkate alınarak düzenlenen idare faaliyet raporunu kamuoyuna açıklamaktadır. Bu raporların birer örneği de ayrıca Sayıştay ile Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmektedir. Ayrıca ilgili mali yılın ilk altı aylık uygulama sonuçları ve ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedeflerini gösteren mali durum ve beklentiler raporu da Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmektedir.

www.balioglu.net

Kurum bütçesinin hesapları teşkilat yapısında Genel Sekreterlik Birimi başlığı altında yer alan Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından tutulmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

www.balioglu.net

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını

oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Maliye Bakanlığınca yayımlanan 02.12.2013 tarih ve 70451396-24 sayılı *"Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum"* konulu Genelgede; Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Planlarını gönderen genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin eylem planlarının Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünce merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde yürütülen izleme çalışmaları neticesinde, idarelerce yürütülmekte olan söz konusu çalışmalarla ilgili Maliye Bakanlığı ve Sayıştay tarafından tespit edilen eksiklikler belirtilerek, kamu idarelerinin eylem planlarını yapılan açıklamalar doğrultusunda gözden geçirip Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi çerçevesinde revize ederek en geç 31.12.2014 tarihine kadar üst yöneticinin onayını müteakip Maliye Bakanlığına göndermeleri ve eylem planlarında belirtilen eylemlerin ise iki yıl içinde (31.12.2016 tarihine kadar) tamamlanmasının gerektiği, ifade edilmiştir.

Üniversitenin İç Kontrol Uyum Eylem Planı, 29.01.2014 tarihinde Rektörlük Makamının Oluru ile yürürlüğe konulmuş olup mevcut durumda 2019-2020 İç Kontrol Uyum Eylem Planı yürürlüktedir ve web sayfasında yayımlanmıştır. Plandaki süreli eylemler tamamlanmış olup, sürekli öngörülen eylemler uygulanmaya devam etmektedir. Her yılın Ocak ve Haziran ayında üniversitenin harcama birimlerinden altı aylık uygulama raporları alınıp konsolide edilerek onaya sunulmakta ve Maliye Bakanlığına gönderilmektedir.

www.balioglu.net

İç kontrol sistemine ilişkin yapılan değerlendirme neticesinde;

- Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devrinin sınırlarının belirlendiği,
- Stratejik Planın, İdarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlandığı,
- İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren Performans Programının hazırlanmış olduğu,
- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu'nun üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği,
- İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nın, 18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde hazırlanmış olduğu, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme

sonuçlarının izlendiği,

- İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ile raporların (Kamu İç Kontrol Rehberi EK 1: Örnek İç Kontrol Sistemi Soru Formu EK 2: İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu EK 4: Konsolide Risk Raporu) düzenlenmekte olduğu,
- İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu'nun, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından değerlendirilerek rapora ilişkin güncellemeler tamamlandıktan sonra uygun görüşle üst yöneticinin onayına sunulduğu,
- Sistemli bir şekilde analizler yapılarak kurum amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskler tanımlanarak gerekli önlemlerin alınması konusunda Kurumsal risk yönetim çalışmalarının devam ettiği,
- İç Denetim Biriminin kurulmadığı, bir akademisyenin iç denetçi olarak görevlendirilmesine karşın, söz konusu personelin İç Denetçi Sertifikasının bulunmadığı,

Anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Geçici Kabulü Yapılan İşlemlere Ait Tutarların Varlık Hesaplarına Aktarılmaması

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi tarafından geçici kabulü yapılan bir işe ait ödemelerin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında bekletilip ilgili varlık hesaplarına aktarılmadığı

görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin olarak düzenlenen "Hesabın niteliği" başlıklı 187'nci maddesinde; bu hesabın, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 188'inci maddesinde ise; gerek yılı içerisinde gerekse yıllara sari olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak tutarların, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına borç kaydedileceği, tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların ise bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Yapılan inceleme neticesinde, Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen "Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Çubuk Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulama ve Araştırma Merkezi 1. Etap Yapım İşi"nin geçici kabulü 09.08.2019 tarihinde yapılmış ve söz konusu iş için bahsi geçen tarihe kadar 7 hakedişte KDV dahil toplam 1.103.952,54 TL ödenmiş olmasına rağmen, bu tutarın ilgili varlık hesaplarına aktarılmadığı ve 2019 yılı sonu itibariyle halen 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlendiği görülmüştür.

Belirtilen muhasebe kayıtlarının 2020 yılı içinde düzeltildiği ileri sürülmüşse de; geçici kabulü yapılan söz konusu işe ait ödemelerin ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarımları yapılmadığından, 2019 yılı bilançosunda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 1.103.952,54 TL tutarında fazla, ilgili varlık hesabı olan 252 Binalar Hesabının da aynı tutarda eksik göründüğü değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Kamu İdaresinin Hissedarı Olduğu Şirkete Ödediği Sermaye Payının Mali Tablolarda Yer Almaması

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinin hissedarı olduğu Ankara Yıldırım Beyazıt Teknoloji Transfer Ofisi AŞ'ye 2019 yılında ödediği sermaye payının bilançoda gösterilmediği tespit edilmiştir.

11.11.2019 tarihinde 100.000,00 TL sermaye ile kurulan ve hisselerinin tamamının Üniversite olduğu Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi AŞ'ye döner sermaye kaynakları kullanılarak 100.000,00 TL taahhüt edilmiş ve ödenmiş olup bu bedel özel bütçe muhasebe sisteminde 24 Grubuna Mali Duran Varlık olarak kaydedilmemiştir. İdarenin 2019 yılında taahhüdü olup ödediği ilgili miktar, varlık hesabı olan 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında yer almamıştır.

İlgili muhasebe kaydının 2020 yılında düzeltildiği ileri sürülmüşse de; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinin sahibi olduğu şirkete ait sermaye payının 2019 yılı Bilançosunda yer almaması nedeniyle; 241 Hesabında 100.000,00 TL eksiklik bulunduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Döner Sermaye İşletmesinin Ödenmiş Sermaye Tutarının Üniversite Mali Tablolarında Takip Edilmemesi

Üniversitenin Döner Sermaye İşletmesinin 100.000,00 TL sermayesi olmasına rağmen, 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına herhangi bir kayıt yapılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idarelerinin döner sermayeli kuruluşlara yatırdıkları sermayeler, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 162, 163 ve 164 üncü maddelerinde ele alınmaktadır. İlgili Yönetmeliğin 162 nci maddesinde kamu idarelerinin bütçelerine konulan ödeneklere dayanarak, döner sermayeli kuruluşlara verdikleri ayni ve nakdi sermayelerin 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler hesabında izlenmesi gerektiği, ayrıca ilgili Yönetmeliğin (Md. 162, 163, 164) hükümleri gereğince; bu hesabın döner sermayeli kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması ve döner sermayeli kuruluşlara verilen sermayenin işletilmesi sonucunda ortaya çıkan ve özel kanunlarında sermayeye eklenmesine yetki verilen kârların da bu hesaba kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak 2019 yılında yapılan denetimler sırasında, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinin Döner Sermaye işletmesinin mali tablolarında ödenmiş işletilen bir sermaye miktarı olmasına rağmen, Üniversitenin 242 numaralı hesabı kullanmayarak Döner Sermaye paylarını muhasebesi içinde takip etmediği tespit edilmiştir.

İdare tarafından; 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kayıt yapılması halinde iki ayrı sermaye kaydı olacağı ve mükerrer kaydın muhasebe işlemleri açısından uygun olmayacağı görüşü ileri sürülmüşse de; döner sermaye işletmesine transfer

edilen 100.000,00 TL sermaye miktarının mali tablolarda yer almasının sağlanmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 4: Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan ve ilgili kamu idarelerine fatura edilen idare borçları kapsamında; Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan ek karşılık prim borçları ile faturaya dayalı borçlarının mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinde; vazife malullük aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin %20'si oranında ek karşılık primi alınacağı, ayrılan ek karşılık priminin tamamının kurum bütçelerinin yetkili makamlarca ödeneceği, genel bütçe kapsamındaki idarelerin ek karşılık primlerinin Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacağı hükme bağlanmıştır.

www.balioglu.net

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı'da; ek karşılıkların kamu idarelerinin Mali Otomasyon Sistemi Projesi (MOSİP) üzerinden bildirimleri üzerine tahakkuk ettirileceği, süresi içerisinde bildirilmeyen ek karşılık primleri hakkında 5510 sayılı Kanun'un 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi gereğince idari para cezası uygulanacağı, süresinde ödenmeyen ek karşılık primleri ile ilgili olarak da Kanun'un 89'uncu maddesi gereğince gecikme cezası ve gecikme zammı alınacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar olarak tabir edilen, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 89, Ek 4, Ek 68, ve Ek 71'inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malüllük/vazife malüllüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından gerçekleştirilmektedir.

Dolayısıyla Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan ve ilgili kamu idarelerine fatura edilen idare borçları söz konusudur. Faturalı alacakların Kurumca ilgilisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek MOSİP Bilgi Sisteminde görüntüleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığının sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklar ile ilgili 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

SGK MOSİP Bilgi Sisteminde bulunan verilere göre; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nin 31.12.2019 tarihi itibarıyla emekli ikramiyesi, emekli ölüm yardımı ve tazminatlardan kaynaklı 2.380.096,35 TL borcu tahakkuk etmiş, 193.584,04 TL tahsilattan sonra kalan tutar 2.186.512,31 TL olmuş, 213.973,09 TL faiz tahakkuk etmiş sonuçta 2.400.485,40 TL faturalı borç kalmıştır. Kamu İdaresinin ek karşılık primlerini ve faturalı borçlarını zamanında ödeyememesinin temel sebebi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile İdarenin ilgili bütçe tertiplerine yeterli ödenek konmamasıdır. Dolayısıyla bütçe uygulamalarının sonucu olarak Kamu İdaresi, ödenek verildikçe başka bir kamu idaresine borçlarını gecikme cezasıyla birlikte ödemek durumunda kalmaktadır.

www.balioglu.net

2019 yılı muhasebe kayıtlarında 630.05.01.02.05-Görev Giderleri Tertibinden (Görev Zararları hesabından) yapılan ödemelere bakıldığında; 2019 Yılı Ek Karşılık Primlerinin 4., 5. ve 6. Taksitleri ile Faturalı Alacaklar Borç Ödemesine ilişkin toplam 3.632.000 TL ödeme yapıldığı görülmüştür.

İdarenin, 2019 yılında ek karşılık prim borçlarını zamanında yatıramamasından dolayı gecikme cezası ödemek zorunda kaldığı, ek karşılık prim borcu ve faturalı borçlarının taksitlerini 3.632.000 TL olarak 2019 yılında ödediği, esasen bu giderin aşağıda açıklanan hesaplar kullanılmadığı için 2019 yılının faaliyet gideri olarak kayıtlara yansıtıldığı, dolayısıyla idarenin faaliyet sonuçları tablosunda ve bilançosunda 2019 yılına ait olmayan ilgili tutar kadar bir rakamın bulunduğu, halen faturalı borçlara ilişkin herhangi bir ödemenin de yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresinin ödeyeceği yükümlülükleri olmasına rağmen, bu bilgilerin faaliyet raporlarına ve mali tablolara yansımaması da diğer bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmuş olmakla birlikte;İdarenin ilgili mali yılına ait ve gelecek yıllarda ödemekle yükümlü olduğu borçlarıyla ilgili bilgilerin , 5018 sayılı Yasa ve bu Yasa temel alınarak yapılan düzenlemelerin amacına uygun olarak mali tablolara yansıması sağlanmalıdır.

BULGU 5: Üniversite İktisadi İşletmesi Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Bilançosunda Yer Almaması

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinin sermayesinin tamamına sahip olduğu Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İktisadi İşletmesi ödenmiş sermayesinin Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2019 Bilançosu 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 159'uncu maddesinde;

"*Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı; mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayeler ile bu kurumlara ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden, bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilenlerin izlenmesi için kullanılır*".

Aynı Yönetmeliğin 160'ıncı maddesinde de;

"*Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nakdi sermaye ve gerekse ayni sermaye şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların, kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir*"

Denilmektedir.

241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kayıt yapılması halinde iki ayrı sermaye kaydı olacağı ileri sürülmüşse de; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İktisadi İşletmesinin bilançosunda sermaye hesabının 9.700,00 TL olarak yer almasına karşılık Üniversite bilançosunun 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında bu tutarın yer almadığı görülmüş olup ilgili muhasebe kayıtlarının yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Vadesi Bir Yılın Altına Düşen Kıdem Tazminatı Karşılıklarına İlişkin Gerekli Muhasebe Aktarımlarının Yapılmaması

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi tarafından, dönem sonlarında uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıklarından, kısa vadeli kıdem tazminatı karşılıklarına gerekli aktarımların yapılmaması sebebiyle bilançoda 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının görünmediği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Temel kavramlar" başlıklı 5'inci maddesinde dönemsellik kavramı; kamu idarelerinin faaliyetleri, belirli dönemlerde raporlanır ve her dönemin faaliyet sonuçları diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanır şeklinde tanımlanmıştır. Yine aynı Yönetmelik maddesinde ihtiyatlılık kavramı ise; muhasebe uygulamasında muhtemel risklere ve olaylara karşı bu Yönetmelik'te belirtilen durumlarda karşılık ayrılır şeklinde tanımlanmıştır.

www.balioglu.net

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin olarak düzenlenen "Hesabın niteliği" başlıklı 291'inci maddesinde;

" *(1) Kıdem tazminatı karşılığı hesabı, ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.*

(2) Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kıdem tazminatı karşılığı hesabında kayıtlı tutarlardan, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıkları dönem sonunda bu hesaba kaydedilir." hükmü,

Anılan Yönetmelik'in 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin olarak düzenlenen "Hesabın işleyişi" başlıklı 343'üncü maddesinde ise;

"...

b) Borç

1) Kıdem tazminatı karşılığı hesabında kayıtlı tutarlardan, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıkları dönem sonunda bu hesaba borç, kısa vadeli yabancı

kaynaklar ana hesap grubu içindeki 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinden, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında kayıtlı olan uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıklarından, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına aktarımının dönem sonunda yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

İdare tarafından hatalı uygulamanın 2020 yılından itibaren düzeltileceği belirtilmiş olmasına rağmen; Üniversite tarafından 2019 yılı sonu itibarıyla, uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıkları içerisinde yer alan ve izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına aktarımı yapılmadığından, bilançoda söz konusu hesaba ilişkin bir tutarın yer almadığı görülmüştür.

BULGU 2: Üniversiteye Tahsisli Hazine Taşınmazının Ticari Amaçla Kiraya Verilmesi

www.balioglu.net

Üniversiteye tahsisli arazinin baz istasyonu olarak kullanılmak üzere ticari amaçlı kiraya verildiği görülmüştür.

Üniversiteye tahsisli taşınmazların kiralanması ve yönetilmesine ilişkin işlemler,2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik ve 300 sıra numaralı Milli Emlak Genel Tebliği hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Tarihi ve bedii değeri olmayan taşınmaz mallarla ilgili işlemler" başlıklı 74'üncü maddesinde *" Tarihi ve bedii değeri olanlar hariç Hazinenin özel mülkiyetindeki yerlerin satışı, kiraya verilmesi, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi esasları Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirlenir"* denilmektedir. Bu hükme istinaden çıkarılan ve 19.06.2007 tarih ve 26557 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik'in "Tahsisli ve kiralanmış yerlerdeki işlemler " başlıklı 70'inci maddesinin beşinci fıkrasında "*Bakanlık, bu taşınmazların üçüncü kişilere kiraya verilmesine ilişkin olarak adına tahsis yapılan İdarelerle protokol yapmaya yetkilidir"* denilmektedir.

Bu yetkiye dayanılarak Ankara Valiliği (Defterdarlık) ile Yıldırım Beyazıt Üniversitesi arasında 22.01.2013 tarihli bir Protokol imzalanmıştır. Protokol sayesinde Hazine

tarafından Üniversiteye tahsis edilen taşınmazlar kiraya verilebilmektedir.

Aynı zamanda 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 23.07.2004 tarih ve 5217 sayılı Kanunla eklenen Ek 25'inci maddesine göre; Hazine taşınmazlarının Üniversite tarafından eğitim, sağlık ve sosyal amaçlı olarak kiraya verilmesinden doğan gelirler, üniversite bütçesine gelir olarak kaydedilmektedir.

Anılan Protokolün 2'nci maddesinde de; Üniversiteye tahsisli taşınmazlar üzerinde herhangi bir inşaat yapılmamak ve irtifak hakkına konu edilmemek koşuluyla eğitim, sağlık ve sosyal amaçlı kullanılmak üzere kiralama yapılabileceği belirtilmiştir.

Belirtilen hükümlere rağmen, Üniversite tarafından kiraya verilen tahsisli taşınmazlara ilişkin kira dosyalarının incelenmesinde;tahsisli taşınmazların bazı kısımlarının,(Çubuk ilçesi 96 ada,85 parselde bulunan arazi) anılan Protokol'e ve 2547 sayılı Kanun'un ek25'inci maddesine aykırı olarak, ticari ve reklam amaçlı olarak A……. İletişim Hizmetleri Anonim Şirketi'ne kiraya verildiği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Tahsisli taşınmazların bir kısmının baz istasyonu olarak kiraya verilmesinin öğrencilerin iletişim sorununun çözülmesine yönelik olması nedeniyle, öğrenci lehine olduğu ileri sürülmüşse de; bu durumda kiralama işleminin Ankara Defterdarlığı tarafından yapılması gerekmektedir.

26.07.2016 tarihinde yapılan sözleşme 5 yıl süreli olup 2019 yılı kira bedeli KDV dahil 32.358,01 TL'dir. Bu kiralama, eğitim, sağlık ve sosyal amaç içermediğinden, kiralama işlemlerinde Ankara Defterdarlığı yetkilidir. Üniversite yetkisi dışında bir kiralama işlemi yapmıştır. Bu nedenle söz konusu kira gelirlerinin Ankara Defterdarlığına yani genel bütçeye aktarılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Bilimsel Araştırma Proje Koordinatörlüğünün 5018 Sayılı Kanunun Öngördüğü Yapı İçerisinde Yer Almaması

Bilimsel projelerde kullanılacak kaynaklar için düzenlenen ödenek gönderme belgesi 901 Kurumsal kod "Özel Kalem" adına kaydedilmekte olup, buradan ilgili harcama yetkilisinin talimatıyla proje özel hesabına tutarlar aktarılmaktadır.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "*Harcama yetkisi ve yetkilisi"* başlıklı 31'inci maddesinde; üniversitelerde harcama yetkililerinin ödenek gönderme belgesiyle belirleneceği, ödenek gönderme belgesi ile ödenek gönderilen birimlerin

harcama birimi, kendisine ödenek gönderilen birimin en üst yöneticisinin ise harcama yetkilisi olacağı belirtilmektedir.

Bilimsel Araştırma Proje (BAP) bütçeleri üniversitelerde ödenek gönderme belgesi ile 901 Özel Kalem kurumsal kodu altında ödenekleştirilmektedir. Özel kalemden proje özel hesaplarına aktarılan proje bütçesinden yapılan harcamalarda harcama yetkilisi görevini BAP Koordinatörleri yürütmektedir. Başka bir deyişle; kendisine ödenek gönderme belgesi düzenlenmeyen BAP birimi ve bunun Koordinatörü harcama yetkilisi sıfatıyla harcama belgelerini imzalamaktadır.

Esas itibariyle; BAP birimine ödenek gönderme belgesinin düzenlenememesi, BAP biriminin üniversite bütçesinde kurumsal kodunun bulunmamasından kaynaklanmaktadır.

Üniversite bütçesi içerisinde önemli bir kaynağı kullanan proje koordinatörlüğünün üniversite teşkilat yapısı içerisinde de Kanunla oluşturulmuş bir birim olmadığı, sadece Yönetmelikle düzenlendiği dolayısıyla personel yapısının da kadroya bağlı bulunmadığı bu birimde görev yapanların ise çeşitli birimlerden görevlendirilen geçici personel olduğu anlaşılmaktadır.

www.balioglu.net

Her ne kadar Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'te Proje Koordinatörünün proje biriminin harcama yetkilisi olduğu belirtilmişse de; yukarıdaki Kanun hükmü uyarınca, Proje Koordinatörlüğü birimine ödenek gönderme belgesi tanzim edilmediğinden ilgili birim Kanuna göre harcama birimi olmayıp koordinatörü de harcama yetkilisi sıfatını kazanmamaktadır.

Yukarıda yer verilen açıklamalar ve mevzuat hükmü birlikte değerlendirildiğinde, üniversite bütçesinde proje koordinatörlüğü birimi adına bütçede kurumsal kod açılması, ayrıca proje koordinatörlüğünün üniversite teşkilat yapısı içerisinde kurumsal yapıya dönüştürülmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 4: Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Verilmesi Gereken Ara ve Sonuç Raporlarının Zamanında Verilmemesi

Bilimsel Araştırma Projelerine ilişkin olarak proje yöneticileri tarafından verilmesi gereken ara ve sonuç raporlarından bir kısmının zamanında verilmediği görülmüştür.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Proje Raporları" başlıklı 8'inci maddesinde;

"(1) Kabul edilen bir projenin yürütücüsü Komisyona altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı ara rapor sunar. Komisyon projenin türüne ve özelliğine göre ara rapor sunma sürelerini ve koşullarını değiştirebilir. Ara raporlar Komisyon tarafından incelenir. Komisyon gerekli gördüğü durumlarda konunun uzmanlarının görüşlerine de başvurarak değerlendirme sürecini tamamlayabilir. Projelerin sonraki dilimleri ile ilgili maddi desteğin devamı Komisyonun olumlu görüşüne tabidir.

(2) Proje yürütücüsü, protokolde belirtilen bitiş tarihini izleyen en geç üç ay içerisinde, araştırma sonuçlarını içeren proje sonuç raporunu Komisyon tarafından belirlenen formata uygun olarak sunar. Lisansüstü tez projeleri için, ilgili birimlerce onaylanmış tezler de sonuç raporu olarak kabul edilebilir. Sonuç raporu Komisyon tarafından değerlendirilerek projenin başarılı sayılıp sayılmayacağına karar verilir. Komisyon gerekli gördüğü durumlarda konunun uzmanlarının görüşlerine de başvurarak değerlendirme sürecini tamamlayabilir."

Hükmü yer almaktadır.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince, Bilimsel Araştırma Projeleri yöneticilerinin ara ve sonuç raporlarını zamanında vermeleri gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 5: Muhasebe Biriminde Vadesi Geçmiş Teminat Mektupları Bulunması

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığında teminat mektuplarına ilişkin yapılan incelemede, 2019 yılsonu itibarıyla toplam tutarı 415.496,00 TL olan 7 adet teminat mektubunun vadesinin geçtiği tespit edilmiştir.

4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Kesin teminat ve ek kesin teminatların geri verilmesi" başlıklı 13'üncü maddesinde, taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların yüklenicilerine iade edileceği, yüklenicilerin bu iş nedeniyle idareye ve Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları ile ücret ve ücret sayılan ödemelerden yapılan kanunî vergi kesintilerinin ödenmemesi halinde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatların paraya çevrilerek borçlarına karşılık mahsup edileceği, varsa kalanının yükleniciye geri verileceği;

-"İade edilemeyen teminatlar" başlıklı 14'üncü maddesinde ise 13'üncü maddeye göre

mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektuplarının hükümsüz kalacağı ve bankasına iade edileceği belirtilmiştir.

27.12.2014 tarih ve mükerrer 29218 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin;

-457'nci maddesinde; alınan teminat mektupları hesabının, muhasebe birimlerine teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektuplarıyla şahsi kefalete ilişkin belgeler ve bunlardan ilgililerine geri verilenler veya paraya çevrilenlerin izlenmesi için kullanılacağı,

-"Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 458'inci maddesinde; muhasebe birimleri veznelerine mevzuat hükümleri gereğince teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgeler karşılığında ilgilisine alındı belgesi verileceği, veznedarca teslim alınan teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgelerin alınış sırasına göre klasörler içinde veznede saklanacağı, bu değerler teslim alındığında, ilgilisine geri verilmesi veya paraya çevrilmesi gerektiğinde muhasebe işlem fişi düzenlenerek hesaplara kaydedileceği, değerin ilgilisine geri verilmesi gerektiğinde teslimi sırasında verilen alındı belgesi geri alınarak muhasebe işlem fişine bağlanacağı, teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgelerin muhasebe birimlerinde gereksiz olarak bekletilmesini önlemek için; alınan teminata ait işin sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığı, mevzuatındaki süreler de dikkate alınarak muhasebe birimlerince takip edileceği ve her malî yılsonunda teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgeler hakkında ilgili idareden bilgi alınacağı ve alınan bilgi doğrultusunda söz konusu mektup ve belgelerin ilgilisine veya ilgili bankaya iade edileceği ya da ertesi malî yıla devredileceği, hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve mevcut durum değerlendirildiğinde, 2019 yılsonunda toplam tutarı 415.496,00 TL olan 7 adet teminat mektubunun vadesinin geçtiği ve hükümsüz hale geldiği, ancak vadesi geçen ilgili teminat mektuplarının 4 adedinin Haziran 2020 tarihi itibarıyla ilgili banka şubelerine iadesi sağlanmış olmakla birlikte, kalan 3 adedinin de mevzuata uygun şekilde iade işlemlerinin gerçekleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 6: Üniversite Bilişim Sistemlerinin Mevzuata Uygun Olarak Çalıştırılmaması

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinin idari ve mali işlemlerini gerçekleştirirken kullandığı bilişim sistemleri 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği bağlamında incelenmiş olup mevcut durum, eksiklikler ve bu sistemlere ilişkin tespitler aşağıda sıralanmıştır:

- Bilişim sistemlerini kapsayacak gerekli eğitimler için gerekli çalışmaların yapıldığı,
- Bilişim sistemleri için risk kabul edilebilecek hususların değerlendirildiği,
- Güvenlikle ilgili bilgilendirmeler yapıldığı, personelin görev ve sorumluluklarının belirlendiği, güvenlik ihlallerinin cihazların loglaması ile kaydedilip, raporlandığı,
- Siber Olaylara Müdahale Ekibinin (SOME) kurulduğu, sistemlerle ilgili bilgi güvenliği süreçlerinin takip edildiği, iş hedeflerine uygun çalışmaların yapıldığı,
- Uyumsuzlukların takip edildiği, yıllık belirtilen hizmetiçi eğitim takviminin yayımlandığı ve bu plan doğrultusunda düzenlendiği, pozisyonların kişilerin yetkinliğine göre belirlendiği ve bilişim sistemiyle ilgili personelin bu vasıfları taşıdığı, çalışanlara kullanılan sistemlerle ilgili uygun eğitimler verildiği, eğitimler sonunda eğitim belgesi veya katılım belgesi talep edildiği, Üniversitede EBYS (Elektronik Belge Yönetim Sistemi) kullanıldığı,
- Kullanılan programların lisans süresi periyoduna bağlı olarak düzenli olarak lisanslanarak kullanıldığı, sözleşmelerde bilgi güvenliğine ilişkin hükümler konulduğu,
- Geliştirilen sistemlerin, asıl sistemden bağımsız olarak geliştirilip bitiminde asıl sistem ortamına alındığı, kullanıcılardan geri dönüşler alınarak iyileştirmeler yapıldığı,
- Birim kapıların kilitli tutulduğu, girişlerde anahtar veya biometrik sistemler kullanıldığı, işten ayrılan veya çıkarılan personelden anahtar ve kimliklerinin alındığı,
- Bilişim sistemlerinin, donanım, yazılım ve sağlanan hizmetleri kapsayan bir envanterinin bulunduğu, satın alınan bütün BS unsurlarının kayıtlara doğru şekilde alınması ve ekonomik ömrünü dolduranların da kayıtlardan çıkarıldığı,
- Yangın alarmı ve buna ilişkin güvenlik sistemi kurulduğu, su baskınlarına karşı yüksek döşemeler kullanıldığı,
- Kurumun yedekleme- kurtarma, acil durum prosedürleri, verilerin kaybolmasına veya erişilmez olmasına karşı tedbirlerin bulunduğu,

Ancak;

www.balioglu.net

- Senato ya da yönetim tarafından onaylanmış bilişim sistemlerini de kapsayan yazılı bir politika ya da strateji bildirimi bulunmadığı,
- Bilişim sistemlerinin risklerinin değerlendirildiği güncel bir risk kütüğü bulunmadığı,
- İç denetim birimlerinin bilişim sistemlerini denetlemesine ilişkin bir düzenleme bulunmadığı,
- Temel bilişim sistemleri faaliyetlerinin işletimi konusunda üst yöneticilere güvence sağlayan bağımsız inceleme çalışmaları yapılmadığı, Bilgi Güvenliği Yönetimi konusunda herhangi bir çalışma bulunmadığı,
- Donanım, yazılım, veri ve programlara erişimin yetkili kullanıcılarla sınırlandığını güvence altına alan, Bilişim Sistemleri güvenliğini kapsayan bir politika belgesi bulunmadığı
- Üçüncü kişilerden bilişim sistemleri ile ilgili hizmet alımlarına ilişkin bir düzenleme yapılmadığı,
- Kurumun bilişim sistemleri teçhizatı, yazılım ve verilerin fiziksel güvenliği için yazılı politika ve prosedürler bulunmadığı, bu güvenlik belgelerinin kurum çalışanlarının bilgisine sunulmadığı, güvenlik önlemlerine ilişkin sorumlulukların açıkça belirlenmediği,
- Verilerin kaybolduğu veya erişilemez olduğu durumlarda, bilgi dosyalarını korumak için yedeklenen unsurların, tekrar kullanılmak üzere, kurum dışında bir yerde saklanmadığı,
- Olağanüstü durumlara ilişkin bir planın bulunmadığı, bu durumların düzenli olarak test edilip raporlanmadığı

Tespit edilmiştir.

Üniversitenin idari ve mali işlemlerini gerçekleştirirken kullandığı bilişim sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğine uygun olarak çalışmasının sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 7: Taşınmaz Kiralamalarının Mevzuata Uygun Muhasebeleştirilmemesi

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinin 2019 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesinde; Üniversite tarafından gerçekleştirilen taşınmaz ve işletme hakkı kiralamalarının mevzuata uygun şekilde muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

27.12.2014 tarih ve 29718 mükerrer sayılı Resmi Gazete ’de yayınlanan Merkezi

www.balioglu.net

Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 533/B, 533/C, 533/D maddelerinde; 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesapları düzenlenmiştir.

Bu maddeler uyarınca kiraya verilen taşınmazlar kayıtlı değerleri üzerinden 990 no'lu hesabın ilgili yardımcı hesabına borç, 999 no'lu hesaba alacak; diğer taraftan toplam kira gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993 no'lu hesabın bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999 no'lu hesaba alacak kaydedilecektir.

Dönem sonlarında 993 hesap yardımcı hesaplar bazında güncellenecek; kira gelirleri tahsil edildikçe 993 ve 999 no'lu hesaplara ters kayıt yapılacak; kira gelirlerinin tamamı tahsil edilince de 990, 993 ve 999 no'lu hesaplar ters kayıtlarla kapatılacaktır.

2020 yılında muhasebe kayıtlarının düzeltileceği belirtilmişse de; Üniversitenin kiralamalara ilişkin 2019 yılı kayıtları incelendiğinde; kiraya verilen taşınmazlar bulunmasına rağmen 990, 993 ve 999 no'lu hesapların kullanılmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Bilimsel Araştırma Proje Kaynaklarının Ofis Demirbaşları Temininde Kullanılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Bilimsel Projeler Kapsamında Yapılan Mal Alımlarında Ödeme Emri Belgesi Ve Eki Belgeler İle Mal Alımlarına İlişkin Düzenlenen Kabul Belgelerinde Mal Teslim Tarihleri Yönüyle Çelişkiler Bulunması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurum Bilimsel Araştırma Proje Kaynaklarından Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin İhale, Doğrudan Temin ve Uygulama Dosyalarında Usule Aykırı İşlemlerin Bulunması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Alımların önemli bir kısmı doğrudan temin usulüyle yapılmaktadır. Başka usule aykırılıklar görülmemiştir.
TUBİTAK Proje Kaynaklarından Yapılan Harcamalarda Usule Aykırı İşlemlerin Bulunması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Birim İnceleme Komisyonları ile Denetleme ve	2018	Tam Olarak	

www.balioglu.net

İtiraz Komisyonunun Başvuru Sahiplerinin Akademik Teşvik Ödeneğine Esas Olacak Akademik Faaliyetleri ile Bunlara İlişkin Belgelerde Yeterli İnceleme Yapmaması		Yerine Getirildi	
Akademik Teşvik Ödemelerine Esas Faaliyet Türlerine Ait Veriler Üzerinden Puanlama Yapılan Yüksek Öğretim Bilgi Sisteminin Bu Verilerin Mevzuata ve Gerçeğe Uygunluk Denetimi Yapma Özelliğinin Çok Sınırlı Olması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İç Kontrol Sisteminin Yapılandırılması Çalışmalarının Tamamlanmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	İç kontrole ilişkin çalışmalar devam etmekte olup iç denetçi atamasına ilişkin bulgu, Kamu İdaresine Bildirilecek Hususlara alınmıştır.
Olağanüstü Hal Kapsamında Çıkarılan KHK İle Kapatılan Kurumdan Devir Alınarak Kullanılan Taşınmazların Mali Tablolarda Kayıtlarının Bulunmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	
251 No.lu Hesaba Kayıtlı Olması Gereken Taşınmazların Farklı Hesaplara Kaydedilmiş Olması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Olağanüstü Hal Kapsamında Çıkarılan KHK İle Kapatılan Kurumdan Devir Alınarak Kullanılan	2018	Kısmen Yerine	Çalışmalar devam etmekte

www.balioglu.net

Taşınırların Mali Tablolarda Kayıtlarının Bulunmaması		Getirildi	olup kayıtların çoğu yapılmıştır.
Ambarlarda Fiili Sayımların Yapılmaması, Ambarda Kayıtlı Taşınırların Fiilen Ambarlarda Bulunmaması Ve Ambarlarda Fiilen Bulunan Bazı Taşınırların Kayıtlarının Olmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Çalışmalar devam etmekte olup kayıtların ve sayımların önemli bir kısmı tamamlanmıştır.

www.balioglu.net

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ..... 27**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 30**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU..... 30**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI..... 31**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 31**
6. **DENETİM BULGULARI 32**
7. **EKLER..... 41**

www.balioglu.net

KISALTMALAR

DMİS: Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketine Aktarılan Sermaye Payı İçin Hatalı Muhasebe Hesabı Kullanılması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Uygulama ve Araştırma Merkezi Tarafından Eğitim Hizmeti Satın Alınması

2. Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

3. Döner Sermaye Muhasebe Bilişim Sisteminde Eksiklikler Bulunması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, döner sermaye kapsamına giren faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14'üncü maddesi ile "Döner sermaye" başlıklı 58'inci maddesinin (a) bendinin birinci fıkrasına istinaden, 12.10.2011 tarih ve 28082 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Yönetmeliği"ile kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "Faaliyet alanları" başlıklı 5'inci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek, bilimsel görüş, plan, proje, araştırma, prototip geliştirme ve benzeri hizmetleri yapmak ve bunlara ilişkin raporlar, seminer, konferans, sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak,

b) Laboratuar ve atölyelerde her çeşit cihaz, makine, alet-edevat, tesisat ve benzerlerinin üretim, bakım ve onarımını yapmak,

c) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satımı yapılmak üzere satış ve teşhir yerleri açmak,

ç) Tarım ve sanayi kuruluşlarınca üretilen çeşitli mal ve hizmetlerin standartlara uygunluğu konusunda ilgili mevzuat hükümlerine göre raporlar düzenlemek, analiz ve ölçümler yapmak, projeler hazırlamak veya uygulamak,

d) Bilimsel sonuçların uygulanmasını ve teknolojiye dönüşümünü sağlamak,

e) Danışmanlık, kontrol, muayene ve benzeri hizmetler vermek, analiz, ölçüm, test ve kalibrasyon yapmak,

f) Faaliyet alanları çerçevesinde; fiziki kapasite oranında iş ve hizmet üretmek, bilgi işlem ve bilgisayar teknolojisini kullanarak her türlü iş ve hizmetleri yapmak, elektronik dizgi ve çoğaltma sistemleri ile kitap ve her türlü basılı evrak çoğaltmak, basmak, cilt ve baskı işleri

www.balioglu.net

yapmak, bunların satışını yapmak,

g) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olmak üzere iş ve hizmetler ile canlı materyal, tarım ve sanayi ürünleri, uzay ve bilişim teknolojilerine ait ürünleri ve diğer malları üretmek, elde edilen ürünleri ilgili mevzuat hükümlerine göre pazarlamak,

ğ) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her türlü muayene, tetkik, tahlil, tedavi, ameliyat, bakım ve üretim ile ilgili iş ve hizmetleri yapmak,

h) Pedagojik formasyon, yabancı dil, bilgi işlem, yazılım ve donanım gibi konularda eğitim hizmetleri faaliyetlerinde bulunmak

Olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Döner Sermaye İşletmesinin Yönetim Kurulu, Üniversite Yönetim Kuruludur. Üst yöneticisi rektördür. Rektör bu yetkisini uygun gördüğü ölçüde yardımcılarına, dekanlara veya enstitü, yüksekokul, araştırma ve uygulama merkezi müdürlerine devredebilir. Üniversite Yönetim Kurulu da yetkilerini uygun gördüğü ölçüde, kuracakları yürütme kuruluna devredebilir. Yürütme Kurulu, Üniversite Yönetim Kurulunca seçilecek bir Rektör yardımcısı, üç öğretim elemanı (dekan ve yüksekokul müdürü de olabilir.) ve bir sayman olmak üzere beş kişiden oluşur.

İşletme yönetimi ve teşkilatı, yönetim kurulu (Üniversite Yönetim Kurulu), yürütme kurulu, üst yönetici (Rektör), işletme müdürü, işletme müdür yardımcısı, harcama yetkilileri, gerçekleştirme görevlileri, veznedar, taşınır kayıt ve kontrol yetkilileri, mutemetler, memurlardan oluşmaktadır. İşletme bünyesinde 10 birim faaliyet göstermektedir.

Kurumun saymanlık hizmetleri, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Defterdarlık Kurumlar Döner Sermaye İl Saymanlık Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde mevcut personel olarak; 1 işletme müdürü, 1 müdür yardımcısı, 1 bilgisayar işletmeni, 2 memur ve 2 sürekli işçi görev yapmaktadır.

İşletmenin, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu ve Yükseköğretim Kurulu ile ilişkisi bulunmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğünde Tahakkuk Esaslı Tek Düzen Muhasebe Sistemi kullanılmaktadır. Müdürlük muhasebe işlemlerini Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine tabi olarak yürütmektedir. Bu bağlamda ürettiği mali tablolar, adı geçen Yönetmelik'in 565'inci ve 573'üncü maddelerinde geçen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Döner Sermaye İşletmesi muhasebe sistemi olarak Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen DMİS sistemini kullanmaktadır. Tüm kayıtlar bu sistem üzerinden tutulmakta ve takip edilmektedir.

Döner Sermaye İşletmesinin bütçe uygulama sonuçları, işletme tarafından hazırlanan kesin hesap cetvellerinde gösterilmekte ve bu cetveller, bir yıllık uygulama sonuçlarını göstermektedir.

İşletmenin gelir bütçesi; satış gelirleri, diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar ile olağandışı gelir ve karlardan, gider bütçesi ise; faaliyet giderleri, satışların maliyeti, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar ile olağan dışı gider ve zararlardan oluşmaktadır.

www.balioglu.net

2019 yılı bilançosunda sermayesi 100.000,00 Türk Lirası olup, toplam aktif büyüklüğü 42.643.310,04 Türk lirasıdır. Döner sermaye gelir toplamı 19.951.145,26 Türk lirası, gider toplamı 14.555.350,30 Türk lirası olup, gelir tablosunda yılsonu itibariyle tahakkuk eden dönem net karı toplamı 5.395.794,96 Türk lirasıdır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İşletme işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ve bu işlemlere ilişkin mali rapor ve tabloların düzenlenmesi, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yapılmaktadır.

Muhasebeleştirme ve raporlama işlemleri, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer

alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Birleştirilmiş veriler defteri,

Geçici ve kesin mizan,

Bilanço,

Gelir tablosu,

Kasa sayım tutanağı,

Banka mevcudu tespit tutanağı,

Teminat mektupları sayım tutanağı,

İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki

düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

AnkaraYıldım Beyazıt Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının“Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketine Aktarılan Sermaye Payı İçin Hatalı Muhasebe Hesabı Kullanılması

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketine, Döner Sermaye İşletmesi tarafından aktarılan tutarın hatalı muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketi 11.11.2019 tarih ve 9948 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayımlanarak kurulmuş olup Üniversite, Döner Sermaye İşletmesi kaynaklarını kullanarak 100.000,00 TL olan şirket sermayesinin tamamını taahhüt etmiş ve nakden ödemiştir.

www.balioglu.net

06.07.2001 tarih ve 24454 sayılı Resmi Gazete Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun Yönetici Şirket başlıklı 5'inci maddesinde;

"*... Yönetici şirket kuruluşu ve Bölgeye ait imar planlarının onaylanmak üzere Bakanlığa sunulması işlemleri Bölge kuruluş kararının Resmi Gazetede yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde sonuçlandırılır. Bu işlemlerin bu süre içerisinde tamamlanmaması halinde, Kurucu Heyet süre uzatımı için Bakanlığa müracaat eder. Bakanlık uygun görmesi halinde bir defaya mahsus olmak üzere en fazla altı ay ek süre verebilir. Bu ek süre içerisinde gerekli düzenlemelerin yapılmaması durumunda, Bakanlar Kurulunun Bölgenin ilanına ilişkin kararı hüküm ve sonuçları ile birlikte ortadan kalkar.*

Yönetici şirket ortaklarından; üniversiteler, yüksek teknoloji enstitüleri ya da kamu ARGE merkez veya enstitüleri, yönetici şirkete taahhüt ettikleri sermaye payını döner sermaye gelirlerinden ödeyebilir," denilmektedir.

Mevzuat hükmü doğrultusunda; Üniversite Döner Sermaye İşletmesi tarafından aktarılan 100.000,00 TL tutarındaki bedelin, Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketine

ödendiği görülmüştür.

Ancak döner sermaye gelirlerinden ödenen bu miktar, Döner Sermaye İşletmesini doğrudan şirketin ortağı haline getirmemekte olup, aslında şirketin sahibi Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi olduğundan, ortaklık payı da özel bütçe hesaplarında görünmelidir.

Yukarıda ifade edilen hususlar göz önünde bulundurulduğunda; Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketi'ne yatırılan tutar için Döner Sermaye İşletmesi kayıtlarında yer alan 248 Diğer Mali Duran Varlıklar Hesabı'nın kullanılmasının, mali tablolarda tamlık ve doğruluk ilkelerine aykırı sonuçlar doğurduğu değerlendirilmektedir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Uygulama ve Araştırma Merkezi Tarafından Eğitim Hizmeti Satın Alınması

www.balioglu.net

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2019 yılı hesabının incelenmesi sonucunda; Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde faaliyet gösteren Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulama Merkezi alımlarına ilişkin olarak yapılan incelemede; 29.09.2018-31.12.2019 tarihlerini kapsayan, özel bir şirketten açık ihale yöntemi ile Akupunktur Eğitimi ve Organizasyonu (3500 Saat) Hizmet Alımı yapıldığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun,

"Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde; *"Bu kanunun amacı; yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim - öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esasları bir bütünlük içinde düzenlemektir."*

"Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinin birinci fıkrasında; *"Bu kanun; yükseköğretim üst kuruluşlarını, bütün yükseköğretim kurumlarını, bağlı birimlerini ve bunlarla ilgili faaliyet ve esasları kapsar.*"

"Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin (c) bendinin birinci fıkrasında; *"(Değişik birinci paragraf: 29/6/2001 - 4702/1 md.) Yükseköğretim Kurumları: Üniversite ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar,*

konservatuvarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitü-süne bağlı meslek yüksekokulları ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokullarıdır."

"Öğretim üyelerinin görevleri" başlıklı 22'inci maddesinde; *"a. Yükseköğretim kurumlarında ve bu kanundaki amaç ve ilkelere uygun biçimde önlisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde eğitim - öğretim ve uygulamalı çalışmalar yapmak ve yaptırmak, proje hazırlıklarını ve seminerleri yönetmek, (...)*

d. Yetkili organlarca verilecek görevleri yerine getirmek,

e. Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır."

Denilmek suretiyle Araştırma ve Uygulama Merkezleri, Yükseköğretim Kurumu olarak kabul edilerek, 2547 sayılı Kanuna tabi tutulmuş; ihtiyaç duydukları eğitim hizmetlerini, öğretim üyeleri marifetiyle temin etmeleri hükme bağlanmıştır. Kanun koyucu, eğitim ve öğretimin yeterli düzeyde sağlanması adına, yükseköğretim kurumlarına ait kaynakların sınırlılığını da gözeterek, aynı Kanunun, 30'uncu maddesi uyarınca emekli öğretim üyelerinin çalıştırılmasına, 31'inci maddesi uyarınca gerek öğretim elemanı yetersizliği nedeniyle, gerekse herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularıyla ilgili olarak öğretim görevlisi görevlendirilebilmesine, 34'üncü maddesi uyarınca yabancı uyruklu öğretim elemanı istihdamına, 40'ıncı maddesinin (b) bendi ile 41'inci maddesi uyarınca öğretim üyesi ihtiyacı olan yükseköğretim kurumuna, Yükseköğretim Kurulu kanalıyla görevlendirme yapılmasına olanak sağlamıştır.

Bununla birlikte Kanun koyucu, gerek 2547 sayılı Kanun, gerekse diğer kanun ve ikincil mevzuatlarla yükseköğretim kurumlarına, hiçbir şekilde dışarıdan eğitim hizmeti alma yetkisini vermemiştir.

Üniversite bünyesinde Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp alanında yeterli sayıda öğretim elemanının bulunmadığı ileri sürülmüşse de; bir yükseköğretim kurumu olan uygulama ve araştırma merkezlerinde yürütülen eğitim öğretim faaliyetlerinde görev alacak kişilerin de 2547 sayılı Kanun'da belirtilen öğretim elemanlarından oluşması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 2019 yılı içerisinde vadeli mevduatlardan toplam 4.683.581,85 TL faiz geliri elde ettiği görülmüş; ancak bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde tahakkuk eden faiz gelirinin gelir vergisi stopajının 193 Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar hesabı yerine 612 Diğer İndirimler hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Gelir tablosu ilkeleri" başlıklı 35'inci maddesinde; gerçekleşen gelirlerin olduğundan fazla gösterilemeyeceği; söz konusu Yönetmelik'in "Gayrisafilik ilkesi" başlıklı 54'üncü maddesinde ise, gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça gayrisafi olarak kaydedilmesi gerektiği hükme bağlanmıştır. Yine ilgili Yönetmelik'in 102 Bankalar Hesabına ilişkin olarak düzenlenen "Hesabın işleyişi" başlıklı 74'üncü maddesinde; banka tarafından hesaplanıp muhasebe biriminin hesabına kaydedildiği bildirilen faiz gelirlerinden tevkifat tutarları düşüldükten sonra kalan kısmın bu hesaba, faiz gelirlerinden yapılan tevkifatların ise 193 Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar Hesabına kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Mevzuatın yukarıda bahsedilen ilgili hükümlerine göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin, stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutarı üzerinden 642 Faiz Gelirleri Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 2019 yılı vadeli mevduat hesaplarından elde ettiği faiz gelirleri toplamının 4.683.581,85 TL olduğu, ancak tahakkuk eden faiz gelirinin gelir vergisi stopajının 193 Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar hesabı yerine 612 Diğer İndirimler hesabına 657.235,54 TL olarak kaydedildiği görülmüştür.

Tahakkuk eden faiz gelirinin gelir vergisi stopajının 612 Diğer İndirimler hesabına kaydedilmesi gerektiği ileri sürülmekteyse de; Döner Sermaye İşletmesi vadeli mevduatlarına ilişkin tahakkuk eden faiz gelirinin gelir vergisi stopajının 612 Diğer İndirimler hesabı yerine 193 Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar hesabına kaydedilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Döner Sermaye Muhasebe Bilişim Sisteminde Eksiklikler Bulunması

2019 yılı denetimleri kapsamında Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen düzenlemeler sonrasındaki durumu incelendiğinde; işletmenin "Döner Sermaye Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi" ve "Döner Sermaye Yönetim Bilgi Sistemi"(DMİS) açısından eksikliklerinin bulunduğu görülmüştür.

Ülkemizde Kamu döner sermaye işletmesi uygulaması1925 tarihinde başlamış olup; günümüzde faaliyetlerini 25326 sayılı 24/12/2003 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde sürdürmektedir.

5018 sayılı Kanun'un Geçici 11' inci maddesinde, "*Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulan döner sermaye işletmeleri ve fonların bütçeleri, ilgili idarelerin bütçeleri içinde yer alır. Bu kanun kapsamındaki kamu idarelerinde kurulmuş döner sermaye işletmeleri ile fonlar, 31/12/2007 tarihine kadar tasfiye edilir. Bu süre sonuna kadar döner sermaye işletmeleri ile fonların borç ve yükümlülüklerinin tasfiyesi için ilgili idarelerce gerekli tedbirler alınır. Bu süre sonunda varlıkları ve kadroları ilgili kamu idaresine devredilir. Döner sermaye işletmeleri ve fonların tasfiyesine ilişkin esas ve usuller, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir* "hükmü yer almıştır.

Ancak daha sonra söz konusu maddenin 1'nci fıkrası 24.7.2008 tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanan 5793 sayılı Kanun'un 38'nci maddesiyle mülga edilmiştir. Kanun'un geçici 11 inci maddesinin 2'nci ve 3'üncü fıkraları ise 22.12.2005 tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanan 5436 Kanun'un10'uncu maddesi ile *"Bu Kanun kapsamında kamu idarelerinde kurulmuş döner sermaye işletmeleri 31.12.2010 tarihine kadar yeniden yapılandırılır. Döner sermaye işletmeleri yeniden yapılandırılıncaya kadar bunların bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetimi Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir. Fonların muhasebesi de bu Kanunun öngördüğü muhasebe sistemine göre yürütülür.* "şeklinde değiştirilerek döner sermaye işletmelerinin tasfiyesinden vazgeçilmiş ve 2010 yılı sonuna kadar yeniden yapılandırılmalarına karar verilmiştir.

Aynı madde ile *"Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulan döner sermaye işletmeleri ve fonların bütçeleri, ilgili idarelerin bütçeleri içinde yer alır*"

www.balioglu.net

ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak döner sermayeli işletmelerin yeniden yapılandırma süreci henüz tamamlanmamıştır.

1.5.2007 tarih ve 26509sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 2'inci bölümünde gelirlerin tahakkuku, takibi ve tahsili, harcama yetkilisinin yetki ve sorumluluğu, gerçekleştirme görevlileri ve sorumluluğu; 3'üncü bölümünde kontrol ve denetimi; 4'üncü bölümünde ise muhasebe yetkilisinin görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiştir. 2012 yılı itibariyle döner sermayeli işletmelerin bütçe, muhasebe, harcama ve taşınır işlemlerini kapsayan, veriye dayalı karar verme süreçlerini destekleyen Döner Sermaye Yönetim Bilgi Sistemi (DMİS) kullanılmaya başlanmıştır. Sistem döner sermayeli işletmelerin kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli şekilde kullanılmasının sağlanması ve mali verilerinin genel yönetim verileri ile konsolide edilebilmesini hedeflemektedir. DMİS, "Döner Sermaye Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi" ve "Döner Sermaye Yönetim Bilgi Sistemi" olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır. 5018 sayılı Kanun'la döner sermaye işletmeleri için getirilen sistemin temel amaçları şunlardır:

- Şeffaflığın ve hesap verebilirliğin güçlendirilmesi.
- Bütçe kapsamının genişletilmesi ve bütçe hakkının güçlendirilmesi.
- Döner sermayelerin sayısının azaltılması.
- Muhasebe ve hesap ve raporlama sisteminin geliştirilmesi.
- Kamuoyunun gerektiği şekilde ve zamanında bilgilendirilmesi.
- Yetki, rol ve sorumlulukların netleştirilmesi.

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, 12.10.2012 tarih ve 28082 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Yönetmeliği "ile kurulmuştur. Bünyesinde bulunan 37 birimin 20 tanesi aktif geriye kalan 17'si pasiftir.

Üniversite Döner Sermaye İşletmesinin hesap ve işlemlerinin incelenmesinde; kurumun muhasebe işlemlerini Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi (DMİS) sistemi üzerinden yürüttüğü görülmüştür. Maliye Bakanlığı tarafından döner sermaye işletmelerinin kullanımı için hazırlanan DMİS'in, değişen mevzuat ve gelişen teknoloji doğrultusunda kamu

www.balioglu.net

idarelerinin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde güncellenmesi gerektiği halde bunun yapılamadığı ve bu nedenle başta iç kontrol sisteminin etkin olarak çalışamaması, yapılan işlemlerin çalışan bireylerin bilgi ve donanımına bağlı hale gelmesi ve çalışanların değişmesi veya donanımında eksiklik bulunması halinde mali işlemlerde hata yapılması gibi sorunlara neden olunduğu tespit edilmiştir.

DMİS'in üniversite döner sermaye işletmelerinin ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığını gösteren ve sistemde güncelleme yapılmasını gerektiren başlıca nedenler;

- Aynı işveren sayılmakla birlikte, birikmiş gelir vergisi matrahının özel bütçe ile otomatik olarak birleşmesinin sağlanamaması,
- Konsolide mali tablo ve rapor üretilmesinin sağlanamaması,
- Alt hesapların görünmemesi,
- Kişi borcu, icra ve temlik işlemlerinde zorluklar yaşanması,
- Muhasebe yetkililerinin devir işlemlerinin sistem dışında gerçekleştirilmesi,
- Programın yavaş çalışması ve sık sık donmalar yaşanması,
- Yönetici ve personel rol tanımlama işlemlerinin işlevsel olmaması,
- Merkezden silme işlemlerinin yapılabilmesi,
- Sistemin KDV tutarını bütçe giderine dâhil etmeden işlem yapması,
- Maaş hesaplama modülünün tamamen sistem dışında çalışmasından dolayı terfi tarihleri, unvan değişiklikleri gibi personel hareketlerinde otomatik takip yapılamaması,
- TC Kimlik No, Vergi Kimlik No ve Iban Numarası gibi belirli bir karakter sayısına sahip tanımlamalarda gerekli karakter kontrolleri yapılamaması.
- Vergi beyannamelerinin sistemden gönderilememesi.
- Taşınır barkod sisteminin olmaması, taşınırların amortisman işlemlerinin otomatik yapılamaması ve hatalı kayıtların düzeltilememesi.
- Taşınır modülünde taşınır istek belgesi oluşturulamaması.

www.balioglu.net

Olarak sıralanabilir.

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinde, yeterli eleman bulunmaması ve kullanılan bilgi sistemindeki yetersizlikler nedeniyle sağlıklı mali veriler üretilememekte raporlara ve karşılaştırmalı sonuçlara zamanında ulaşılamamaktadır.

Belirtilen nedenlerle; İdare tarafından da kabul gören tespitlerimizin düzeltilmesi amacıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Döner Sermaye Mali Yönetim Sisteminin ihtiyaçları karşılayacak şekilde güncellenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Döner Sermayeden Yapılan Ek Ödemelerin 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı Yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına Kaydedilmesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net